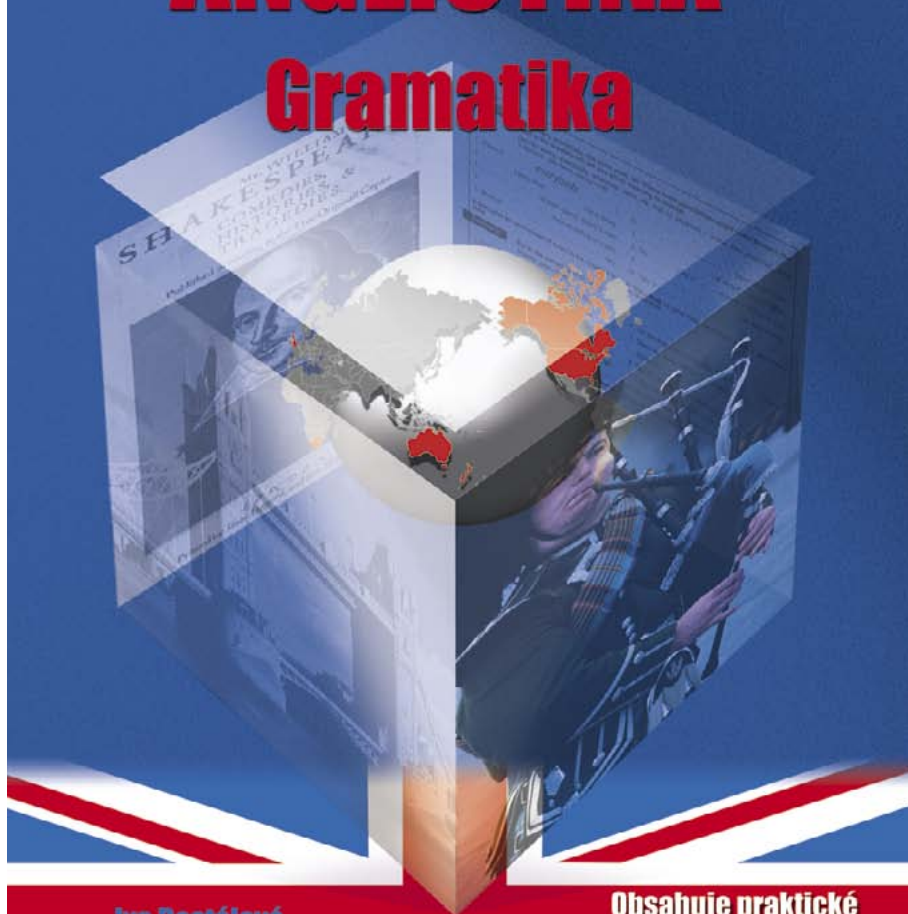

■ ■ ■ ■ ■ krok za krokom k maturite ■ ■ ■ ■ ■

ANGLIČTINA

Gramatika

Iva Dostálová

Obsahuje praktické
cvičenia a testy

FRAGMENT

Krok za krokom k maturite – Angličtina – gramatika

Aj v tlačenej verzii.

Objednať si môžete na stránke
www.fragment.sk

Ďalšie e-knihy v edícii:

Krok za krokom k maturite – Matematika
Krok za krokom k maturite – Slovenský jazyk
Krok za krokom k maturite – Náuka o spoločnosti
Krok za krokom k maturite – Fyzika
Krok za krokom k maturite – Literatúra
Krok za krokom k maturite – Nemčina – gramatika
Krok za krokom k maturite – Angličtina – konverzácia, reálie
Krok za krokom k maturite – Prehľad matematiky a fyziky
Krok za krokom k maturite – Dejepis I.
Krok za krokom k maturite – Dejepis II.

Iva Dostálová

Krok za krokom k maturite – Angličtina – gramatika – e-kniha

Copyright © Fragment, 2012

Všetky práva sú vyhradené.
Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie rozširovať
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

Obsah

Úvod	4
1. Podstatné mená	5
2. Prídavné mená	17
3. Zámená	25
4. Číslovky	33
5. Pomocné slovesá	37
6. Modálne slovesá	41
7. Prítomný čas	49
8. Minulý čas	54
9. Predprítomný čas –	59
10. Predminulý čas –	65
11. Budúcnosť	68
12. Predbudúci čas	72
13. Krátke zisťovacie otázky	75
14. Slovesá netvoriace priebehový čas	76
15. Gerundium	78
16. Infinitív	82
17. Trpný rod	86
18. Rozkazovací spôsob	90
19. Do, make	91
20. Príslovky	92
21. Predložky	95
22. Slovosled	99
23. Otázka	103
24. Tvorenie slov predponami	107
25. Tvorenie slov príponami	110
26. Spájacie výrazy	115
27. Podmienkové vety	117
28. Časové vety	121
29. Želacie vety	123
30. Vzťažné vety	125
31. Účelové vety	129
32. Súslednosť časov	131
Príloha	135
Kľúč	137

Úvod

Táto učebnica gramatiky anglického jazyka je vhodná pre najširší okruh používateľov, najmä je však určená študentom stredných škôl ako doplňujúci materiál na upevnenie vedomostí základného gramatického učiva. Obsahuje 32 kapitol s jasným a stručným výkladom gramatiky potrebnej na úspešné zloženie maturitnej skúšky, ale aj na prípravu na prijímacie skúšky na vysoké školy. Na overenie získaných vedomostí prináša učebnica viac ako sto cvičení na precvičenie jednotlivých gramatických javov a 10 súhrnných testov priebežne preverujúcich vaše znalosti. Veríme, že táto príručka sa stane nenahraditeľným pomocníkom pri precvičovaní, opakovaní a prehľbovaní znalostí anglického jazyka a pri príprave na rozličné typy skúšok.

Veľa úspechov pri štúdiu vám prajú autorka a Vydavateľstvo Fragment

1. Podstatné mená

ROD

a) rovnaký výraz pre osoby oboch pohlaví

teacher	<i>učiteľ, učiteľka</i>
doctor	<i>doktor, doktorka</i>
student	<i>študent, študentka</i>
friend	<i>priateľ, priateľka</i>
reader	<i>čitateľ, čitatelka</i>
singer	<i>spevák, speváčka</i>
cousin	<i>bratranec, sesternica</i>

b) rozlíšenie pomocou male, female, boy, girl, man, woman a pod.

male teacher	<i>učiteľ</i>
female teacher	<i>učiteľka</i>
boyfriend	<i>priateľ</i>
girlfriend	<i>priateľka</i>

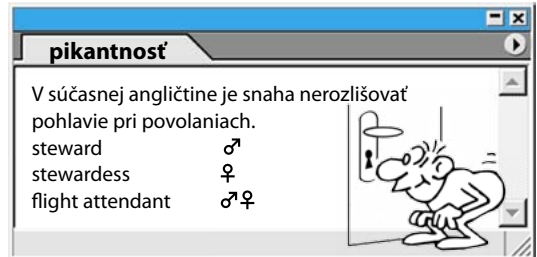
c) ženský rod utvorený z mužského rodu príponami

actor	actress	<i>herec, herečka</i>
emperor	empress	<i>cisár, cisárovná</i>
master	mistress	<i>pán, pani</i>
waiter	waitress	<i>čaušnik, čaušnička</i>
lion	lioness	<i>lev, levica</i>
tiger	tigress	<i>tiger, tigrica</i>
steward	stewardess	<i>stevard, stevardka</i>
duke	duchess	<i>vojvoda, vojvodkyňa</i>
host	hostess	<i>hostiteľ, hostiteľka</i>
god	goddess	<i>boh, bohyňa</i>
hero	heroine	<i>hrdina, hrdinka</i>
tsar	tsarina	<i>cár, cárovná</i>

d) rozdielne výrazy

king	queen	<i>kráľ, kráľovná</i>
nephew	niece	<i>synovec, neter</i>
uncle	aunt	<i>strýko, teta</i>

Zvieratá a deti bez rozlíšenia pohlavia sú stredného rodu.

Keď hovoríme o konkrétnom dieťati alebo domácich maznáčikoch, použijeme príslušný rod.

a child and its needs *dieťa a jeho potreby*

Her child is only four, but he can read and write. *Jej dieťa má iba štyri roky, ale vie čítať a písať.*

Podstatné mená

Cvičenie 1.1. Doplňte do tabuľky ženský rod.

♂	♀
boyfriend	
lion	
hero	
emperor	
uncle	

♂	♀
waiter	
actor	
tsar	
duke	
headmaster	

MNOŽNÉ ČÍSLO

a) pravidelné

príponou -s

student students

príponou -es po vyslovených sykavkách a pri niektorých podstatných menách zakončených na -o

watch	watches	<i>hodinky</i>
church	churches	<i>kostol, kostoly</i>
class	classes	<i>trieda, triedy</i>
hero	heroes	<i>hrdina, hrdinovia</i>
Negro	Negroes	<i>černoch, černosí</i>
potato	potatoes	<i>zemiak, zemiaky</i>
tomato	tomatoes	<i>paradajka, paradajky</i>

– ale –

photo	photos	<i>fotka, fotky</i>
piano	pianos	<i>klavír, klavíry</i>
disco	discos	<i>diskotéka, diskotéky</i>

Pravopis

-y po spoluhláske **-ies**

lady ladies

– ale –

-y po samohláske sa nemení

boy boys

ťahák	
boy	boys
baby	babies
church	churches

b) nepravidelné

man	men	<i>muž, muži</i>
woman	women	<i>žena, ženy</i>
tooth	teeth	<i>zub, zuby</i>
foot	feet	<i>noha, nohy</i>
goose	geese	<i>hus, husy</i>
mouse	mice	<i>myš, myši</i>
louse	lice	<i>voš, vši</i>
child	children	<i>dieťa, deti</i>
ox	oxen	<i>vôl, voly</i>
medium	media	<i>prostriedok, prostriedky</i>
man	people	<i>človek, ľudia</i>
– ale –		
people	peoples	<i>národ, národy</i>

ťahák	
man	men
woman	women
child	children
foot	feet
tooth	teeth
mouse	mice

c) -f sa mení na -v

wife	wives	<i>manželka, manželky</i>
half	halves	<i>polovica, polovice</i>
knife	knives	<i>nôž, nože</i>
loaf	loaves	<i>bochník, bochníky</i>
shelf	shelves	<i>polica, police</i>
thief	thieves	<i>zlodej, zlodeji</i>
leaf	leaves	<i>list, listy</i>
wolf	wolves	<i>vlk, vlci/vlky</i>
life	lives	<i>život, životy</i>
scarf	scarves	<i>šál, šály</i>

- ale -

belief	beliefs	viera, viery
chief	chiefs	náčelník, náčelníci
roof	roofs	strecha, strechy
proof	proofs	dôkaz, dôkazy
staff	staffs	zbor, zbory
cliff	cliffs	útes, útesy
dwarf	dwarfs	trpaslík, trpaslíci

hair	vlas, vlasy
experience	skúsenosť, skúsenosti
politics	politika
physics	fyzika

- nasleduje sloveso v jednotnom čísle: Tom's hair is black.
ďalej pozri nepočítateľné podstatné mená

tahák

wife	wives
knife	knives
leaf	leaves
wolf	wolves

odkaz

Nepočítateľné podstatné mená existujú iba v jednotnom čísle. (Kapitola POČÍTATEĽNOSŤ)

advice is
news is
luggage is
hair is
money is

d) množné číslo je totožné s jednotným

fish	ryba, ryby
sheep	ovca, ovce
series	rad, rady
means	prostriedok, prostriedky
species	rod, rady
crossroads	križovatka, križovatky
salmon	losos, lososy
aircraft	lietadlo, lietadlá

- nasleduje sloveso v príslušnom čísle

a sheep is, sheep are

zaujímavosť

fish	ryba, ryby
fishes	rôzne druhy rýb

f) podstatné mená iba v množnom čísle

clothes	šaty, odev
manners	správanie
contents	obsah
customs	colnica
surroundings	okolie
hops	chmeľ
riches	bohatstvo
goods	tovar
wages	mzda
scales	váhy
scissors	nožnice
Middle Ages	stredovek

- nasleduje sloveso v množnom čísle:

His manners are horrible.

e) podstatné mená iba v jednotnom čísle (nepočítateľné)

advice	rada, rady
news	správa, správy
evidence	dôkaz, dôkazy
information	informácia
knowledge	znalosť, znalosti
progress	pokrok, pokroky
success	úspech, úspechy
luggage	batožina, batožiny

g) hromadné podstatné mená (kolektíva)

army	armáda
audience	obecenstvo
government	vláda
police	polícia
company	spoločnosť
crew	posádka
team	mužstvo

Podstatné mená

- nasleduje sloveso v jednotnom čísle, keď máme na mysli kolektív ako celok, alebo v množnom čísle, keď máme na mysli jednotlivých členov kolektívu:

My family is really large. *Moja rodina je skutočne veľká.*

All the family were at home. *Celá rodina (všetci jej členovia) bola doma.*

poznámka

Niektorým anglickým podstatným menám v jednotnom čísle zodpovedajú v slovenčine podstatné mená, ktoré sú pomnožené.

newspaper	noviny
mouth	ústa
door	dvere
watch	hodinky
clock	hodiny

Cvičenie 1.2. Vytvorte množné číslo.

Jednotné číslo	Množné číslo
loaf	
tomato	
sheep	
disco	
watch	
boy	
family	
roof	
means	
grandchild	
Englishman	
foot	
hero	
medium	
aircraft	
leaf	
ox	
woman	
crossroads	
life	
kiss	
series	
goose	
chief	
box	

Cvičenie 1.3. Doplňte do viet sloveso *is* alebo *are*.

- The goods delivered on Mondays.
- Mathematics difficult for me.
- What the contents of this book?
- This animal a very rare species.
- A lot of species endangered.
- Which your favourite means of transport?
A bus or a tram?
- Vegetables healthy.
- The evening news at seven.
- This crossroads a very dangerous place.
- His manners horrible.
- Sheep friendly animals.
- No news good news.
- The customs closed.
- The surroundings of our house ugly.
- Your knowledge of English grammar very bad.

POČÍTEĽNOSŤ

a) počítateľné

- tvoria jednotné aj množné číslo
- v jednotnom čísle musí byť člen a alebo the
- môžu sa používať s číslovkou

SG		PL	
a boy	(nejaký) chlapec	(some) boys	(nejakí) chlapci
the boy	ten chlapec	the boys	tí chlapci
		seven boys	sedem chlapcov
		how many boys?	koľko chlapcov?
		a few boys	pár chlapcov
		few boys	málo chlapcov
		a lot of boys	hľa chlapcov
		many boys	veľa chlapcov

b) nepočítateľné

- majú iba jednotné číslo
- sú bez člena a/an
- nemôžu sa používať s číslovkou

prečítaj si

Člen **a** vznikol z číslovky **one**, preto nemôže byť pred nepočítateľnými podstatnými menami.

SG	
(some) wine	<i>(nejaké) víno</i>
the wine	<i>to víno</i>
how much wine?	<i>koľko vína?</i>
a little wine	<i>trochu vína</i>
little wine	<i>málo vína</i>
a lot of wine	<i>mnoho vína</i>
much wine	<i>veľa vína</i>

ba) látkové podstatné mená

water	<i>voda</i>
blood	<i>krv</i>
sugar	<i>cukor</i>
salt	<i>soľ</i>
iron	<i>železo</i>
glass	<i>sklo</i>
wood	<i>drevo</i>

bb) abstraktné podstatné mená

love	<i>láska</i>
work	<i>práca</i>
importance	<i>dôležitosť</i>
time	<i>čas</i>
music	<i>hudba</i>
culture	<i>kultúra</i>
progress	<i>pokrok</i>

bc) ostatné podstatné mená

(pozri kapitolu MNOŽNÉ ČÍSLO e)

money	<i>peniaze</i>
hair	<i>vlasy</i>
fruit	<i>ovocie</i>

Keď chceme vyjadriť určité **množstvo** pri nepočítateľných podstatných menách, použijeme výrazy

an item of, a piece of, a bottle of, a kilo of atď.

water	a glass of water	<i>pohár vody</i>
work	a lot of work	<i>veľa práca</i>
bread	a loaf of bread	<i>peceň chleba</i>
	a slice of bread	<i>krajec chleba</i>
milk	a packet of milk	<i>škatuľa mlieka</i>
beer	a pint of beer	<i>pinta piva</i>
coca	a can of coca	<i>plechovka koly</i>
cheese	a piece of cheese	<i>kúsok syra</i>
flour	a kilo of flour	<i>kilo múky</i>

chocolate	a bar of chocolate	<i>tabuľka čokolády</i>
luggage	two pieces of luggage	<i>dva kusy batožiny</i>
evidence	three items of evidence	<i>tri dôkazy</i>

pikantnosť

How many **pieces of luggage** do you have?
Koľko kusov batožiny máte?

zapamätaj si

work **nepočítateľné**
 I am looking for **work**.

job **počítateľné**
 I am looking for **a job**.

Niektoré podstatné mená sú nepočítateľné v jednom význame, ale počítateľné v inom význame.

nepočítateľné		počítateľné	
glass	<i>sklo</i>	a glass	<i>pohár</i>
iron	<i>železo</i>	an iron	<i>žehlička</i>
paper	<i>papier</i>	a paper	<i>noviny</i>
work	<i>práca</i>	a work	<i>umelecké dielo</i>
room	<i>miesto</i>	a room	<i>miestnosť</i>
cake	<i>torta (zákusok)</i>	a cake	<i>celá torta</i>
experience	<i>skúsenosť</i>	an experience	<i>zážitok</i>

zaujímavosť

paper a paper
papier noviny

glass a glass
sklo pohár

Podstatné mená

Cvičenie 1.4. Rozdelte podstatné mená z rámčeka na počítateľné a nepočítateľné.

importance	flour	flower	money	wine	water	bottle	bread	slice	loaf
cheese	music	piano	radio	luggage	suitcase	bag	newspaper	news	item

Počítateľné

.....

Nepočítateľné

.....

Cvičenie 1.5. Priradte k sebe nasledujúce výrazy.

1) a glass of	A) tea
2) a bar of	B) luggage
3) three pieces of	C) beer
4) a cup of	D) milk chocolate
5) a can of	E) red wine

Cvičenie 1.6. Doplnite do viet **a/an** alebo **some**.

- Can I have apple?
- Can I have apple juice?
- I'll have cheese.
- Will you have cheese sandwich?
- He bought wine, but I don't know if red or white.
- Have wine.
- We were in wine cellar last night.
- I'd like pint of lager.
- Would you like cake?
- Will you have more coffee?

PRIVLASTŇOVACÍ PÁD

a) životné 's

jedn. č.	boy's dog	chlapcov pes
	James' dog	
	James's dog	Jakubov pes
mn. č.	boys' dog	pes chlapcov
	children's dog	pes detí
	women's rights	práva žien

Keď je podstatné meno určené privlastňovacím pádom, nestojí pred ním člen.

Peter has a friend. Peter's friend is a lawyer.
 Peter má priateľa. Petrov priateľ je právnik.

b) neživotné of

the colour of his eyes farba jeho očí

c) neživotné 's

today's newspaper	dnešné noviny
sun's rays	slnéčné lúče
month's rate	mesačné nájomné
world's population	svetová populácia
women's clothes	dámske odevy

d) fráza

at my grandmother's	pri mojej babičke
at the baker's	u pekára
at St. Paul's	v Katedrále sv. Pavla
a two months' holiday	dvojmesačné prázdniny

Cvičenie 1.7. Preložte nasledujúce výrazy.

- Pavlov deduško
- dievčenské meno
- svadba Toma a Jenny
- zajtrajšie noviny
- izba môjho brata
- detské knihy
- syn pána Browna
- svetová populácia
- kancelária riaditeľa
- práva žien
- u deduška
- pätminútová prechádzka
- izba mojich sestier
- spálňa rodičov
- pánske odevy

ČLENY

a) Neurčitý člen a, an

- pred počítateľnými podstatnými menami v jednotnom čísle vo význame **nejaký**

a pred **vyslovenou spoluhláskou** →

a boy
a year

an pred **vyslovenou samohláskou** →

an apple
an hour
an ugly girl

as a matter of fact

v skutočnosti

as a result

v dôsledku

in a hurry

v náhlivosti

one at a time

raz za čas

b) Určitý člen the

- pred podstatnými menami v jednotnom i množnom čísle vo význame **ten**

the boy, the boys

ten chlapec, tí chlapci

zapamätaj si

Neurčitý člen **a** vznikol z číslovky one, preto **nemôže stáť** pred podstatným menom **v množnom čísle**.

Použitie

- **pred podstatným menom, o ktorom sme už hovorili**

We have a garden. The garden is not big.

Máme záhradu. (Tá) Záhrada nie je veľká.

- **pred podstatným menom, ktoré je bližšie určené**

This is the man we met last summer.

To je ten muž, ktorého sme stretli vlni v lete.

- **pred tretím stupňom prídavných mien**

the highest mountain

najvyššia hora

- **pred radovými číslovkami**

the third floor

tretie poschodie

- **pred spodstatnenými prídavnými menami**

the poor

chudobní

the old

starí

- **pri osobách a veciach, ktoré sú jedinečné**

the Prime Minister

premiér

the Earth

Zem

the Sun

Slnko

the capital

hlavné mesto

- **pri označení zástupcu celého druhu**

The whale is a mammal.

Veľryba je cicavec.

- **pri rodinách**

the Smiths

Smithovci

- **pri národnostiach**

the English

Angličania

Frázy

go to the theatre

ísť do divadla

go to the cinema

ísť do kina

go to the doctor

ísť k lekárovi

listen to the radio

počúvať rádio

in the country(side)

na dedine

in the world

na svete

in the sky

na oblohe

the same as

rovnaký ako, rovnako ako

Použitie

- **keď hovoríme o veci alebo o osobe prvý raz**

They have a big house.

Majú veľký dom.

- **vo väzbe there is**

There is a car in front of the house. *Pred domom je (nejaké) auto.*

- **v mennej časti prísudku pri slovesách be a become**

He is a doctor.

Je lekár.

She became an actress.

Stala sa herečkou.

- **namiesto číslovky one**

a hundred

(jedno) sto

Frázy

twice a day

dvakrát denne

a couple

pár

a little

trochu

a lot of

veľa, mnoho

a few

niekoľko (neveľa)

to have a smoke

zafajčiť si

to have a rest

odpočinúť si

to have a look

pozrieť sa (mrknúť sa)

to have a chat

porozprávať sa

to give a lift

zviezť autom

half an hour

pol hodina

Podstatné mená

the only possibility
the city centre
at the sea
at the beginning
at the end
at the same time
play the violin

jediná možnosť
centrum mesta
pri mori
na začiatku
na konci
súčasne
hrať na husliach

zapamätaj si

There is **a table** in the kitchen.
V kuchyni je stôl.
The table is round.
(Ten) Stôl je gulatý.

c) Bezčlennosť

Použitie	
<ul style="list-style-type: none"> keď je podstatné meno určené privlastňovacím zámenom, privlastňovacím pádom alebo ukazovacím zámenom 	<p>my friend <i>môj priateľ</i> Paul's car <i>Pavlovo auto</i> this book <i>táto kniha</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> pri nepočítateľných podstatných menách 	<p>water <i>voda</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> vedecké disciplíny a jazyky 	<p>chemistry <i>chémia</i> English <i>angličtina</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> názvy dní, mesiacov, období a sviatkov 	<p>Sunday <i>nedeľa</i> March <i>marec</i> summer <i>leto</i> Easter <i>Veľká noc</i> Christmas <i>Vianoce</i> New Year's Eve <i>Silvester</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> pomenovania denných jedál 	<p>breakfast <i>raňajky</i> lunch <i>obed</i> dinner <i>večera</i> – ale – a delicious dinner <i>vynikajúca večera</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> mená osôb 	<p>John <i>Ján</i> Mr Brown <i>pán Brown</i></p>

Použitie

• názvy športov a hier

tennis *tenis*
chess *šachy*

• choroby

flu *chrípka*

zapamätaj si

to play the piano *hrať na klavíri*
to play football *hrať futbal*

Niektoré podstatné mená sa môžu používať aj s určitým členom: I was there on Sunday. *Bol som tam v nedeľu.*
The Sunday before Christmas was sunny.
Nedeľa pred Vianocami bola slnečná.

• hospital, school, prison, church: Keď hovoríme o inštitúcii, sú tieto podstatné mená **bez člena**.

Keď hovoríme o budove, používame člen **the**.

go to hospital *ísť do nemocnice (ako pacient)*
go to the hospital *ísť do nemocnice (na návštevu)*
go to church *ísť do kostola (ako veriaci)*
go to the church *ísť do kostola (prezrieť si ho)*
go to prison *ísť do väzenia (ako väzeň)*
go to the prison *ísť do väzenia (na návštevu)*
go to school *ísť do školy (ako žiak)*
go to the school *ísť do školy (na triednu schôdzku)*

Frázy

to go by bus *viezť sa autobusom*
to go to bed *ísť spať*
to go on foot *ísť peši*
at night *v noci*
by day *cez deň*
by heart *naspamäť*
arm in arm *ruka v ruke*
face to face *zoči-voči*
from top to toe *od hlavy po päty*

vysvetlivka

There is a bus in front of the post office.
The bus is green.
Let's **take a bus**.
We went there **by bus**.
Take **bus number two**.

